

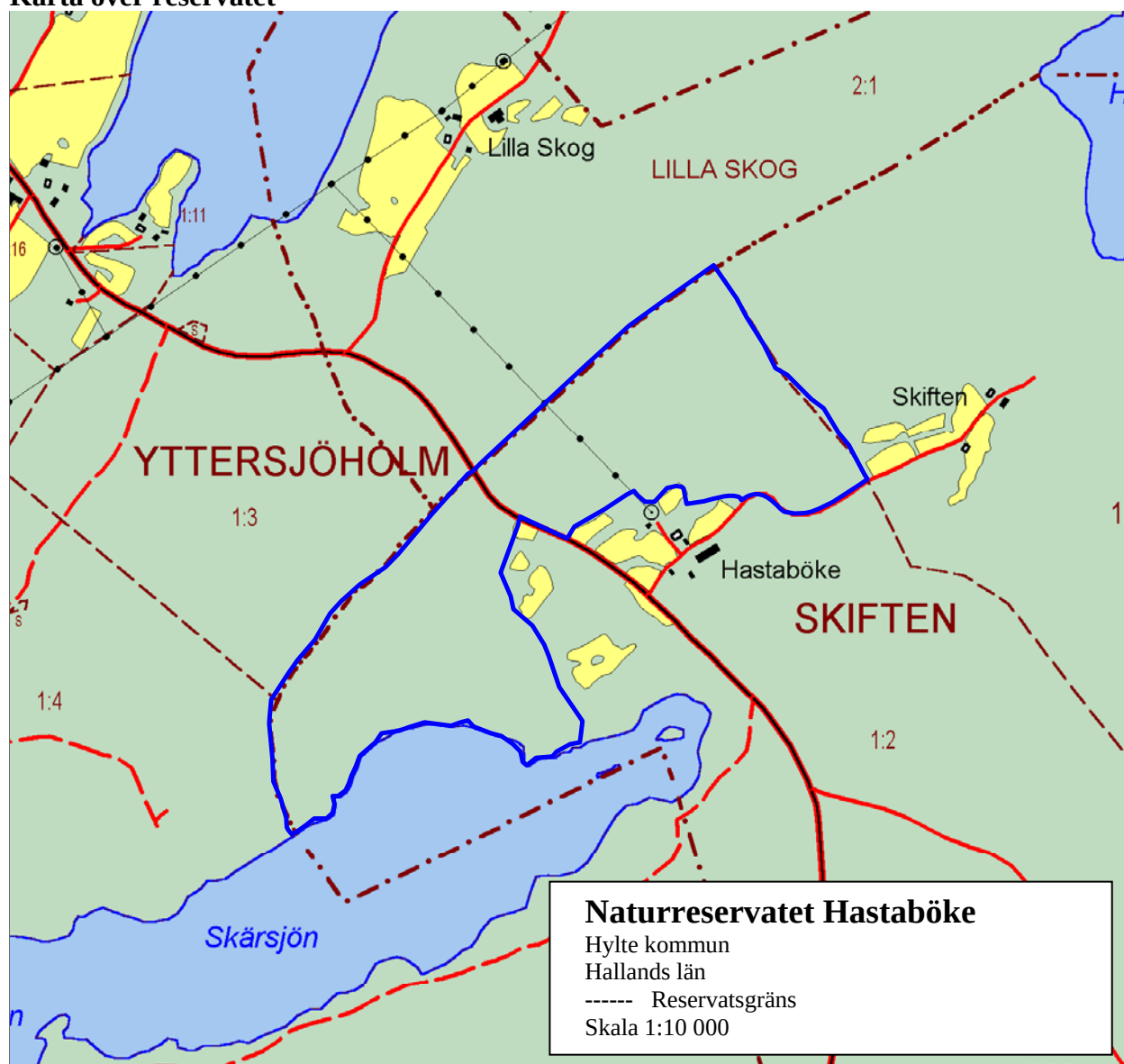

Bildande av naturreservatet Hastaböke i Hylte kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att förklara det område som avgränsas av den heldragna blå linjen på nedanstående karta som naturreservat, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Karta över reservatet

2003-09-29

Beskrivning av området och skälen för beslutet

Hastaböke ligger i den småländska delen av Hallands län, närmare bestämt ca 7 km sydöst om Smålandsstenar, dvs mycket nära gränsen till Jönköpings län. I denna region har barrskogen, såväl gran som tall, under många sekler utgjort en betydande naturlig del av skogslandskapet.

Gammal grandominerad barrblandskog dominerar objektet (ca 23 ha), som omges av myrmarker, sjö, inägomark och granplanteringar. Marktypen i objektet är frisk till fuktig. Skogen har partier med såväl slutna ytor som mera luckiga. Mängden av gamla träd är iögonenfallande. Många granar är i åldersintervallet 150-250 år. Den äldsta granen hittills har visat sig vara drygt 250 år. Det finns också en hel del gamla grova tallar. En nydöd tall visade sig vara 375 år! Den grövsta tallen har omkretsen 285 cm i brösthöjd och var uppvuxen under 1700-talet. En av de senvuxna asparna hade den häpnadsväckande höga åldern 170 år!

Variation, flerskiktning och olikåldrighet förekommer i bestånden. Den totala mängden av död ved är relativt stor. Även om en hel del olikstora lågor bildats genom årens lopp, finner man merparten av den döda veden hos stående och ännu upprädda döda, döende eller t.o.m. friska träd.

Reservatets nordvästligaste delar, mellan nyckelbiotopen och ägo gränsen består av gamla myrödlingsar, som var öppna en bra bit in på 1900-talet. Markanvändningen för skogen i sin helhet har långliga tider varit utmarksbete, vilket resulterat i den lite luckiga karaktären. Visst uttag för brännved har gjorts under senare decennier.

Lövträd som asp, bok, rönn och ek förekommer som sparsamma men värdefulla inslag i barrskogen. Särskilt asparna och bokarna har nått ett sådant (ålders)tillstånd att de börjat bli intressanta för mera kräsna arter. Sålunda noterades den rödlistade arten atlantärgmossa *Zygodon conoideus* på bok och med all sannolikhet skalbaggen bronsbjon *Callidium coriaceum* på gran. Därtill kommer ett flertal regionalt intressanta arter, bl.a. lunglav *Lobaria pulmonaria* och kattfotslav *Arthonia leucopellaea*. Av häckande fåglar kan nämnas fyra arter hackspettar, bl.a. den rödlistade mindre hackspetten *Dendrocopos minor*.

Objektet ligger i en sedan länge barrskogsdominerad trakt och har närhet till äldre barrskogar i Jönköpings län. Med tidens gång kan därför förväntas att lättspridda substratspecialiserade rödlistade arter knutna till död barrved kommer att öka.

Barrskogen i Hastaböke har ingen känd motsvarighet i Hallands län, därom är såväl Länsstyrelsen som Skogsvårdsstyrelsen ense. Barrskogar med dessa trädåldrar är extremt sällsynta företeelser i Götaland över huvud taget. Tillsammans med de i bestånden ingående lövträden av asp, bok och ek höjs naturvärdena än mer. Tillgängligheten till området får därtill anses som god för en intresserad allmänhet ur rekreationssynpunkt. Objektet lämpar sig väl som demonstrationsobjekt av skogsbiotopen med ingående gamla trädindivider.

Genom reservatsbeslutet säkerställs naturvärden som annars hade varit hotade av ett rationellt skogsbruk. Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 §

2003-09-29

miljöbalken, att val av område, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Syfte

De främsta syftena med reservatsbildningen är att bevara och utveckla den biologiska mångfalden, bibehålla de gamla träden och de värdefulla skogsmiljöerna samt att utveckla friluftslivet. Detta kan ske genom att låta skogsområdet utvecklas till en luckig-sluten lövblandad barrnaturskog med ett stort inslag av gamla träd och död ved.

För att nå syftet med objektet behövs viss skötsel. En helt fri utveckling i området skulle med stor sannolikhet leda till en alltmer kraftig grandominans med vissa bokinslag på bekostnad av förekomsten av bl.a. tall och asp.

Syftena ska nås genom att:

- stora delar av barrskogen och de barrdominerade myrpartierna tillåts utvecklas i stort sett fritt (se dock nedan), vilket kommer att öka förekomsten av död ved och riktigt gamla träd än mer,
- röja och avverka uppkommande och konkurrerande gran kring dels gamla tallar och deras arvtagare, dels lövträd som i första hand asp och bok,
- låta diken växa igen och på så vis återställa olika delområdets naturliga hydrologi,
- anlägga P-plats med info-skylt vid den tvärande grusvägen och
- anlägga och underhålla strövstigar med rastplatser.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- uppföra ny byggnad eller anläggning som t.ex. brygga,
- upplåta nya tomtplatser,
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller jämförlig anordning,
- uppföra radiomast eller antenn eller anlägga luftledning,
- borra, spränga, schakta, gräva, dika, rensa diken, dämna, markbearbeta, bedriva täkt eller annan verksamhet som skadar områdets topografi och landskapets karaktär samt yt- eller dräneringsförhållanden,
- anlägga ny väg,

2003-09-29

- anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets behov,
- avverka, gallra, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen annat än i enlighet med bifogade skötselplan,
- kalka, sprida handelsgödsel eller andra kemikalier,
- framföra motordrivet fordon på naturmark (med undantag för utforsling av vilt i samband med jakt)
- ta bort eller skada stengärdesgård samt
- röja fram siktgator för jakt

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas med stöd av 7 kap. 6§ miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- skötsel enligt skötselplanen t.ex. i form av röjning och avverkning,
- iordningsställande av en mindre parkeringsplats med informationsskylt för den besökande allmänheten,
- anläggning av gångstigar och rastplatser för den besökande allmänheten samt
- undersökningar och dokumentation av mark, vegetation och djurliv.

Med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet för allmänheten att:

- skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar samt att skada vegetationen i övrigt, t ex genom att gräva upp växter,
- gräva eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
- framföra motordrivet fordon eller terränggående cyklar eller parkera annat än på anvisad plats,
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning samt
- snitsla spår, anordna orienteringskontroll eller tävling som kan inverka störande på naturmiljön.

2003-09-29

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för förvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel som ska genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan.

Med stöd av 3§ förordning om områdesskydd (SFS 1998:1252) enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltare för reservatet ska vara Länsstyrelsen.

Ärendets handläggning

Den särpräglade barrskogen i Hastaböke har varit känd sedan lång tid tillbaka. I t.ex. Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering i mitten på 1990-talet klassificerades den som nyckelbiotop. För att bevara och skydda området för framtiden slöt därför Länsstyrelsen och markägarna ett intrångsavtal under våren 2003.

Hylte kommun, Lantmäterimyndigheten Hallands län, Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland, SGU och Polismyndigheten i Hallands län, Närpolisområde Hylte har yttrat sig i ärendet utan erinringar. Vägverket Region Väst påpekar att samråd krävs för P-platsen och tillstånd för en ny anslutningsväg.

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Karin Starrin, ordförande, samt ledamöterna Lena Borgljung, Romulo Enmark, Alf Eriksson, Ingemo Johansson, Lasse Järvsén, Agneta Kores, Henrik von Sydow och Leif Wästerlund.

I den slutliga handläggningen deltog även biträdande länsantikvarie Marianne Foghammar, planhandläggare Barbro Toftgård, länsjurist Ulf Ståhl och biolog Örjan Fritz, den sistnämnde föredragande.

Karin Starrin

Örjan Fritz

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3.

Bilagor

1. Skötselplan
2. Översiktskarta, reservatets läge i Hallands län.
3. Kungörelsedelgivning och Besvärshänvisning